

Seat
No.

SH- 213

Total No. of Pages : 3

**B.A. (Part - III) (Semester - VI) (CBCS) Examination,
March - 2023
ECONOMICS**

**Economics of Planning (DSE - E197) (Special Paper - XIII)
Sub. Code : 75832/80132**

Day and Date : Friday, 26 - 05 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw beautiful diagram where necessary.

Q1) Choose the correct option and complete the following statements : [5]

- i) The 2nd five year plan of India was based on the Model of :
 - a) Mahalnobis
 - b) HarrodDomar Model
 - c) Bombay plan
 - d) None of these
- ii) Which of the following is not matched correctly about NitiAayog.
 - a) NitiAayog head office : Delhi
 - b) Prime Minister : Chairman
 - c) Parent agency: Government of India
 - d) Niti Aayog replaced : National Development Council
- iii) Input output analysis is used in large quantities in _____ developed countries.
 - a) Agriculture
 - b) Trade
 - c) Technology
 - d) Industrial
- iv) In motivated planning, bank's monetary policy plays an important role.
 - a) Merchant
 - b) Rural
 - c) Central
 - d) Cooperative
- v) _____ has an important place in democratic planning.
 - a) Individual freedom
 - b) Decentralization of power
 - c) Forced
 - d) Monopoly

SH - 213

Q2) Write a short Notes (Any Three) :

[15]

- NITI Aayog
- Exchange analysis
- Labor-oriented production system
- Gandhi Yojana
- Planning and services

Q3) Broad Questions (Any Two) :

[20]

- What is financial planning? Explain the pros and cons of planning.
- Analyze in detail the key terms of successful planning.
- Explain the role of National Development Council by explaining the structure and function of planning board.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - आवश्यक तेथे सुंदर आकृती काढा.

प्र.1) दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[5]

- भारताची दुसरी पंचवार्षिक योजना कोणत्या प्रारूपावर आधारित होती?
 - महालनोबीस
 - हेराल्ड डोमर
 - मुंबई योजना
 - वरील पैकी नाही
- खालीलपैकी कोणते विधाननीती आयोगाबद्दल योग्यरीत्या जुळत नाही?
 - निती आयोगाचे मुख्यालय: दिल्ली
 - पंतप्रधान: अध्यक्ष
 - मूळ एजन्सी: भारत सरकार
 - निती आयोगाने यांची जागा घेतली: राष्ट्रीय विकास परिषद

- iii) आदान-प्रदानविश्लेषण मोठ्याप्रमाणात प्रगतदेशातवापरलेजाते.
 अ) शेती
 ब) व्यापार
 क) तंत्रज्ञान
 ड) औद्योगिक
- iv) प्रेरित नियोजनात बँकेचे चलन पुरवठ्याचे धोरण महत्वाची भूमिका पार पाडते.
 अ) व्यापारी
 ब) ग्रामीण
 क) मध्यवर्ती
 ड) सहकारी
- v) लोकशाही नियोजनात महत्त्वाचे स्थान असते.
 अ) व्यक्तीस्वातंत्र्याला
 ब) सत्तेच्याविकेंद्रीकरणाला
 क) सक्तीला
 ड) मक्तेदारीला

प्र.2) टिपा लिहा : (कोणतेही तीन)

[15]

- अ) नीती आयोग
 ब) आदान प्रदान विश्लेषण
 क) श्रम प्रधान उत्पादन तंत्र
 ड) गांधी योजना
 इ) नियोजन आणि सेवा क्षेत्र

26

प्र.3) दिर्घोत्तरी प्रश्न : (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) आर्थिक नियोजन म्हणजे काय? ते सांगून नियोजनाच्या समर्थनार्थ व विरोधी मते स्पष्ट करा.
 ब) यशस्वी नियोजनाच्या प्रमुख अटींचे सविस्तर विश्लेषण करा.
 क) नियोजन मंडळाची रचना व कार्य स्पष्ट करून राष्ट्रीय विकास परिषदेची भूमिका स्पष्ट करा.

□□□